

HOTĂRÂRE

Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

18 ianuarie 2019
nr. 3/1

mun. Chișinău

Președintele ședinței
Membrii Colegiului disciplinar

Nadejda Toma
Elena Cobzac
Aliona Miron
Anatolie Minciuna
Igor Mînăscurtă
Veronica Mocanu
Stela Botnaru
Angela Otean

examinând, în ședință publică, cauza disciplinară intentată în temeiul sesizării depuse de cet. Terticinii Dmitrii, în privința acțiunilor judecătorului Barbacaru Igor de la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) și ale judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Guzun Maria, Cotruța Iurie și Cotorobai Vitalie,

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

1. La 04 mai 2018, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit o sesizare din numele lui Terticinii Dmitrii, prin care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Barbacaru Igor de la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) și ale judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Guzun Maria, Cotruța Iurie și Cotorobai Vitalie, pentru faptul că aceștia l-au lipsit de dreptul la justiție, din vina judecătorilor nu poate înregistra dreptul de proprietate și este nevoit să se adreseze cu aceeași cerere de chemare în judecată pentru ridicarea sechestrelor de pe bunul proprietate privată.

La 11 mai 2018, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii, readresată de la Aparatul Președintelui Republicii Moldova, a mai parvenit o sesizare identică din numele lui Terticinii Dmitrii, prin care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor nominalizați pentru acțiunile presupuse a constitui temeuri de abatere disciplinară.

Autorul sesizării relatează că printr-o hotărâre din anul 2010 i s-a atribuit dreptul de proprietate asupra unui apartament. Ulterior, s-a constatat

că pe apartamentul, proprietate privată a petiționarului, sunt aplicate sechestre pentru datoriile pârâtei. Petiționarul s-a adresat cu o cerere de ridicare a sechestrelor, iar judecătorul a anexat cererea la dosarul din anul 2010. Cauza a fost examinată timp de aproape un an de zile, după care cererea i-a fost respinsă, din motiv că urma să se adreseze cu o cerere de chemare în judecată separată.

Consideră cet. Terticinii Dmitrii, că de fapt, acesta s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată cu privire la ridicarea sechestrelor, iar judecătorul a examinat cererea în procedură contencioasă și nu este vina lui că cererea a fost anexată la dosarul inițial.

Cererea de chemare în judecată a fost argumentată în baza prevederilor art. art. 127, 164 Cod de executare, iar instanța în mod eronat a examinat cererea ca solicitare de anulare a sechestrului în cadrul procesului civil, care de fapt în cadrul examinării pricinii inițiale nici nu a fost aplicat.

Mai mult, prima instanță a adoptat o încheiere în loc de hotărâre.

Curtea de Apel Chișinău a respins recursul declarat, constatând eroarea admisă de prima instanță, dar a considerat că a existat acordul tacit al reclamantului de examinare în astfel de procedură.

Consideră autorul sesizării că judecătorii vizați nu au studiat materialele dosarului, l-au lipsit de dreptul la justiție, din care motiv a suportat cheltuieli considerabile, nu poate înregistra dreptul de proprietate, iar în prezent este nevoit să se adreseze cu aceeași cerere de chemare în judecată pentru ridicarea sechestrelor de pe bunul proprietate privată.

Solicită autorul sesizării, examinarea circumstanțelor expuse și atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Barbacaru Igor de la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) și ale judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Guzun Maria, Cotruța Iurie și Cotorobai Vitalie.

Opinia Inspecției judiciare

2. La 11 iunie 2018, Inspectorul-judecător al Inspecției Judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, Clima Nicolae, examinând sesizarea depusă de cet. Terticinii Dmitrii, a întocmit raportul cu nr. 426s-594p/m; nr. 442s-613, potrivit căruia, consideră că în acțiunile judecătorului Barbacaru Igor de la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) și ale judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Guzun Maria, Cotruța Iurie și Cotorobai Vitalie există temeiurile abaterii disciplinare, prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. b) și c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Opinia completului de examinare a contestațiilor

3. Examinând admisibilitatea raportului inspectorului - judecător principal al Inspecției Judiciare, Clima Nicolae, pe marginea verificării sesizării înaintată de cet. Terticinii Dmitrii, cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), Barbacaru Igor și a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Guzun Maria, Cotruța Iurie și Cotorobai Vitalie, Completul de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii s-a pronunțat la 16 noiembrie 2018 și prin hotărârea nr. 30/12 a admis raportul inspectorului - judecător principal al Inspecției Judiciare, Clima Nicolae, a transmis cauza disciplinară în privința judecătorului Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), Barbacaru Igor și a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Guzun Maria, Cotruța Iurie și Cotorobai Vitalie, spre examinare Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

Aprecierea Plenului Colegiului disciplinar

4. Examinând în ședința Plenului argumentele expuse în sesizare, verificând actele administrate în cauză, materialele cauzei disciplinare, Plenul Colegiului disciplinar ajunge la concluzia de a înceta procedura disciplinară intentată în temeiul sesizării depusă de cet. Terticinii Dmitrii, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

Din materialele dosarului disciplinar se constată că, la 22 mai 2015 în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a fost înregistrat dosarul civil Terticinii Dmitrii împotriva executorului judecătoresc, repartizat judecătorului Barbacaru Igor.

Astfel, s-a constatat că la 20 mai 2015, cet. Terticinii Dmitrii s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către executorul judecătoresc Popa Ana, executorul judecătoresc Zamșa Valentina, executorul judecătoresc Coteș Victor cu privire la ridicarea sechestrului de pe bunuri.

Prin încheierea din 26 mai 2015 nu s-a dat curs cererii înaintate de cet. Terticinii Dmitrii împotriva executorului judecătoresc Popa Ana, executorului judecătoresc Zamșa Valentina, executorului judecătoresc Coteș Victor cu privire la ridicarea sechestrului de pe bunuri, fiindu-i comunicat lui Terticinii Dmitrii despre necesitatea înlăturării neajunsurilor menționate, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză.

În calitate de motiv de a nu se da curs cererii respective judecătorul Barbacaru Igor a indicat că cererea de chemare în judecată înaintată de cet. Terticinii Dmitrii a fost depusă fără respectarea condițiilor art. 166 Cod de procedură civilă, și anume nu a fost indicat corect pârâtul.

Prin încheierea din 16 iunie 2015 cererea a fost restituită.

La 20 iulie 2016, de către cet. Terticinîi Dmitrii a fost înaintată o nouă cerere cu privire la anularea măsurii de asigurare în formă de sechestrul asupra apartamentului, aplicată prin încheierea executorului judecătoresc Popa Ana din 07 august 2012, încheierea executorului judecătoresc Popa Ana din 21 februarie 2013, încheierea executorului judecătoresc Popa Ana din 14 aprilie 2014, încheierea executorului judecătoresc Zamșa Valentina din 15 februarie 2012, încheierea executorului judecătoresc Cațer Victor din 24 ianuarie 2013.

În motivarea cererii din 20 iulie 2016 de anulare a sechestrelor executorilor judecătorești reclamantul a indicat că, adresându-se cu hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 august 2012 la OCT Chisinau, i-a fost comunicat faptul, că pe apartamentul menționat sunt aplicate mai multe sechestre din cauza datoriilor acumulate de cet. Terticinaia Larisa față de alte persoane, motiv pentru care i s-a refuzat înregistrarea hotărârii.

Invocând prevederile art. 127 alin. (1) lit. f) și art. 164 alin. (1) Cod de executare, cet. Terticinîi Dmitrii a solicitat anularea încheierilor executorului judecătoresc Popa Ana din 07 august 2012, 21 februarie 2013 și din 14 aprilie 2014, a încheierii executorului judecătoresc Zamșa Valentina din 15 februarie 2012 și a încheierii executorului judecătoresc Cațer Victor din 24 ianuarie 2013 (text preluat din încheierea primei instanțe și decizia instanței de apel).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016, cererea înaintată de cet. Terticinîi Dmitrii cu privire la ridicarea sechestrelor, aplicate în baza încheierilor executorilor judecătorești, a fost respinsă.

La 28 decembrie 2016, invocând ilegalitatea încheierii date, Terticinîi Dmitrii a declarat recurs prin care a solicitat casarea încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016 și pronunțarea unei noi încheieri prin care se va admite cererea în modul formulat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017 a fost respins recursul declarat de către Terticinîi Dmitrii cu menținerea încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Terticinîi Dmitrii către Terticinaia Larisa privind recunoașterea dreptului de proprietate, fără modificări.

Atât prima instanță, cât și instanța de recurs au motivat soluțiile după cum urmează.

La 28 octombrie 2009, Terticinîi Dmitrii s-a adresat în judecată cu acțiune împotriva lui Terticinaia Larisa și ÎS „Cadastru” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și obligarea anulării înregistrării dreptului de proprietate.

Potrivit art. 174 Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța trebuie să dispună în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art. 180 alin. (1) Cod de procedură civilă, măsura anterioară de asigurare a acțiunii poate fi anulată din oficiu sau la cererea pârâtului de către judecătorul sau instanța care a ordonat măsura de asigurare ori de judecătorul sau instanța în a carei procedură se află pricina.

Anularea măsurii anterioare de asigurare a acțiunii se soluționează în ședința de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea repetată a participanților la proces însă, nu împiedică examinarea problemei.

Încheierea judecătorească privind anularea măsurilor de asigurare a acțiunii poate fi atacată cu recurs. Recursul împotriva încheierii de anulare a măsurilor de asigurare a acțiunii sau de substituire a unei forme de asigurare cu o alta suspendă executarea încheierii.

Conform art. 164 Cod de executare, dacă o altă persoană consideră că sechestrul a fost aplicat pe bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, ea poate intenta în procedura contencioasă o acțiune de ridicare a sechestrului.

Prejudiciile cauzate ca urmare a anulării actului de sechestr, dacă nu rezultă din acțiunile debitorului prevăzute la art. 44 alin. (3) din prezentul cod, sunt opozabile părții care a solicitat aplicarea sechestrului, cu excepția bunurilor dreptul de proprietate asupra cărora este supus înregistrării obligatorii de stat. Acțiunea de ridicare a sechestrului (radierea din actul de inventar) se intentează împotriva debitorului și creditorului urmăritor.

Dacă sechestrarea (inventarierea) bunurilor s-a făcut în temeiul unei hotărâri penale privind confiscarea bunurilor, persoana condamnată și organul financiar respectiv vor figura în calitate de pârât.

Prima instanță a constatat că cererea a fost adresată în cadrul cauzei civile cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, dar nu în procedura contencioasă, de aceea cererea urmează a fi respinsă.

Instanța de recurs a constatat că acțiunea a fost examinată de către instanță ca o continuitate a litigiului intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Terticinii Dmitrii către Terticinaia Larisa privind recunoașterea dreptului de proprietate.

În acest context, instanța de recurs a reținut că reprezentantul recurentului-reclamant a fost prezent la examinarea pricinii, iar reclamantul a fost citat legal la examinarea acestei cereri.

Cu toate acestea, pe parcursul procesului nu au fost înaintate obiecții cu privire la procedura de examinare și competența jurisdicțională.

Prin urmare, reclamantul tacit a acceptat examinarea cererii sale în cadrul dosarului respectiv.

Reieșind din aceste considerente, instanța de fond a dat o apreciere justă raportului juridic litigios prin prisma acestor circumstanțe.

La caz, însă s-a constatat că Terticinii Dmitrii s-a adresat cu respectiva cerere în cadrul acțiunii civile cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra apartamentului și excluderea unui bun din componența bunurilor achiziționate în timpul căsătoriei, însă nu în procedura contencioasă după cum prevede norma indicată mai sus.

Astfel se contestă actele de executare care nu au fost emise în cadrul examinării prezentei cauze civile.

Respectiv, instanța corect a respins cererea explicând despre necesitatea de a se adresa repetat în cadrul unei proceduri contencioase (parte de motivare a instanței de recurs).

Având în vedere circumstanțele constatate, Plenul Colegiului disciplinar menționează, că prevederile art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor enumeră în mod exhaustiv faptele, care constituie abateri disciplinare, legiuitorul stabilind expres temeiturile antrenării răspunderii disciplinare a judecătorului.

Potrivit prevederilor art. 114 din Constituția Republicii Moldova și art. 15 din Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 cu privire la organizarea judecătorească, justiția se înfăptuiește în numele Legii numai de instanțele judecătorești, la înfăptuirea căreia, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

Potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeinicii hotărârilor emise.

Consiliul Superior al Magistraturii este organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești, sau să dea careva indicații judecătorului.

În temeiul Avizului nr. 3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) și altor acte normative, doar instanța de judecată poate aprecia dacă judecătorul a aplicat neuniform legislația în mod intenționat sau din neglijență gravă și că pentru a aprecia acțiunile judecătorului privind interpretarea sau aplicarea neuniformă a legislației, trebuie să se țină cont și

de raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit și că doar în cazul anulării hotărârii judecătorești defectuoase și constatării faptului că la examinarea cauzei judecătorul, intenționat sau din neglijență gravă, a interpretat sau a aplicat neuniform legislația, sancțiunea disciplinară va fi aplicată judecătorului.

Urmează de menționat, că grava neglijență este considerată aplicabilă atunci când diligența necesară în desfășurarea unor proceduri este grav încălcată, atunci când nu sunt aplicate chiar și cele mai simple și evidente raționamente și atunci când nu s-a luat în considerare ceea ce ar fi fost evident pentru oricine.

Curtea Constituțională în hotărârile nr. 28 din 14 decembrie 2010, nr. 9 din 28 iunie 2012 și nr. 12 din 28 martie 2017, precum și în altele, a reiterat că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și în modul de gândire a judecătorului, decât prin procedurile judiciare stabilite.

Simpla interpretare a legii, stabilire a faptelor sau apreciere a probelor de către judecători pentru a soluționa cauzele nu trebuie să genereze răspunderea civilă, penală sau disciplinară, chiar și în caz de neglijență ordinară, că doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetat sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni.

Conform art. 1 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20 iulie 1995, puterea judecătorească se exercită numai prin instanță judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Articolul 19 alin. (3) din aceeași Lege prevede că, judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în îndeplinirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.

Prin urmare, faptele invocate de cet. Terticinji Dmitrii, în sesizare nu se încadrează în categoria abaterilor disciplinare prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și nu constituie temei pentru atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Barbacaru Igor de la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) și ale judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Guzun Maria, Cotruța Iurie și Cotorobai Vitalie, din motiv că nu a fost comisă abaterea disciplinară.

În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) lit. c), art. 39 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul Colegiului disciplinar

HOTĂRĂȘTE:

Se încetează procedura disciplinară intentată în temeiul sesizării depuse de către cet. Terticinii Dmitrii, în privința acțiunilor judecătorului Barbacaru Igor de la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) și ale judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Guzun Maria, Cotruța Iurie și Cotorobai Vitalie, din motiv că nu a fost comisă abaterea disciplinară.

Hotărârea poate fi atacată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data comunicării hotărârii motivate.

Hotărârea Colegiului Disciplinar se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președintele ședinței	/semnatura/	Nadejda Toma
Membrii Colegiului disciplinar	/semnatura/	Elena Cobzac
	/semnatura/	Aliona Miron
	/semnatura/	Anatolie Minciuna
	/semnatura/	Igor Mînescu
	/semnatura/	Veronica Mocanu
	/semnatura/	Stela Botnaru
	/semnatura/	Angela Otean